Cofnodion y Grŵp Trawsbleidiol ar Iechyd Meddwl

2 Chwefror 2022

11.30 – 12.30

Rhithwir - Teams

Yn bresennol:

Ken Skates AS	Cadeirydd
Simon Jones	Mind Cymru (ysgrifenyddiaeth)
Rhun ap Iorwerth AS	Ynys Môn
Suzanne Duval	Diverse Cymru
Sue O'Leary	Mind Cymru
Nia Evans	Mind Cymru
Eleri Cubbage	Swyddfa Lynne Neagle AS
Emily Wooster	Y Sefydliad Iechyd Meddwl
Richard Jones	Mental Health Matters
James Radcliffe	Platfform
Emma Gooding	Y Samariaid
Kate Heneghan	Papyrus UK
Ffion Edge	Adferiad
Lisa Williams	Adferiad
Sarah Hatherley	Tîm Ymchwil y Senedd
Lisa Roberts	Coleg Brenhinol Pediatreg ac Iechyd Plant
Liz Williams	Coleg Brenhinol y Seiciatryddion
Linda Newton	Gweithredu dros Iechyd Meddwl Caerdydd a'r Fro
Gwyneth Sweatman	Ffederasiwn Busnesau Bach
Sara Moseley	Y Cyngor Meddygol Cyffredinol
George Wallace	Y Cyngor Meddygol Cyffredinol
Yr Athro Ian Jones	Y Ganolfan Genedlaethol ar gyfer Iechyd Meddwl
Valerie Billingham	Swyddfa Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru
Ian Price	Cydffederasiwn Diwydiant Prydain (CBI)
Rachel Suff	Sefydliad Siartredig Personél a Datblygu (CIPD)
June Jones	Amser i Newid Cymru
Amy Bainton	Barnardo's
Linsey Imms	TUC Cymru
Rhianydd Williams	TUC Cymru
Madelaine Phillips	Conffederasiwn GIG Cymru
Dai Davies	Coleg Brenhinol y Therapyddion Galwedigaethol

Alfred Oyekoya	Cymorth Iechyd Meddwl BAME
Elinor Crouch Puzey	Y Gymdeithas Genedlaethol er Atal Creulondeb i Blant
Becky Ricketts	Undeb Cenedlaethol Myfyrwyr Cymru
Jyles Robillard-Day	National Counselling Society
Ceri Reed	Parents Voices in Wales
Caroline Walters	Coleg Brenhinol y Therapyddion Lleferydd ac Iaith
Sarah Williamson	Y Coleg Nyrsio Brenhinol
Penny Gripper	Fforwm Iechyd Meddwl a Lles Cymru
Gerald Cole	Fforwm Iechyd Meddwl a Lles Cymru
Angie Darlington	Gweithredu dros Iechyd Meddwl Gorllewin Cymru
Charlotte Knight	Swyddfa Jane Bryant AS
Geroge Watkins	Swyddfa Jenny Rathbone AS
Vicki Evans	Swyddfa Jeremy Miles AS
David Goodban	Swyddfa Ken Skates AS
Rhiannon Moore	Swyddfa Julie Morgan AS

1. Croeso a chyflwyniadau

Croesawodd Ken Skates AS (KS) bawb i'r cyfarfod, gan ddiolch yn arbennig i Lynne Neagle AS (LN), y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant am ei hamser. Tynnodd sylw at y ffaith bod aelodau'r grŵp yn awyddus i glywed ei myfyrdodau ar ei chyfnod yn y swydd a'i blaenoriaethau ar gyfer gweddill y Senedd

2. Lynne Neagle AS, y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant.

Diolchodd y Dirprwy Weinidog i KS am y gwahoddiad i ddod i'r grŵp ac amlinellodd pa mor bwysig yw iechyd meddwl a pha mor bwysig y byddai yn y dyfodol wrth inni barhau i fynd i'r afael â'r heriau yn sgil y pandemig.

Amlinellodd LN ei blaenoriaethau'n ymwneud ag ymyrryd yn gynnar a dywedodd fod meithrin gwydnwch ymhlith plant a phobl ifanc yn flaenoriaeth arbennig gan fod gan hyn y potensial i effeithio ar gwrs eu bywyd cyfan. Roedd yn rhaid i adnabod pobl sydd angen cymorth yn gynharach fod yn ganolog i'r gwaith ac roedd angen dull traws-lywodraethol, gan fod llawer o achosion gwreiddiol iechyd meddwl gwael y tu allan i'r gwasanaeth iechyd. Roedd yr angen i sicrhau canlyniadau gwell i bobl ar lawr gwlad o bwysigrwydd canolog ac mae angen canolbwyntio ar gyflawni'r hyn yr ymrwymwyd iddo'n barod fel rhan o'r strategaeth Law yn Llaw at Iechyd Meddwl, yn enwedig yn ymwneud â chymorth amenedigol, anhwylderau bwyta, CAMHS a mynediad at therapïau seicolegol. Roedd LN yn cydnabod bod heriau o ran y gweithlu yn ogystal â'r ffaith bod y pandemig wedi gadael ei ôl ar staff rheng flaen. Siaradodd LN am ei hymrwymiad personol parhaus yn ymwneud ag atal

hunanladdiadau a'i bwriad i gryfhau trefniadau llywodraethu ynghylch darparu strategaethau Llywodraeth Cymru.

Tynnodd LN sylw at y ffaith mai ei bwriad yw cymhwyso egwyddorion ei dull gweithredu fel Cadeirydd pwyllgor yn y Senedd diwethaf, i'w gwaith fel Gweinidog. Mae hi'n awyddus i gyfarfod â sefydliadau a phobl er mwyn deall eu profiadau ac mae'n gwerthfawrogi rôl y trydydd sector yn fawr. Siaradodd LN am roi profiad byw wrth wraidd popeth y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud, yn enwedig mewn cysylltiad â phlant a phobl ifanc.

3. Trafodaeth

Diolchodd Ceri Reed (CR) i LN am ei heiriolaeth ac am fod yn barod bob amser i wrando ar lais profiad byw a gofynnodd sut y gellir cynyddu gweithio ar y cyd â'r trydydd sector. Ychwanegodd Angie Darlington fod angen cydbwyso canllawiau comisiynu â chreadigrwydd er mwyn cyrraedd y rhai mwyaf anghenus. Diolchodd LN i CR am ei sylwadau a chytunodd fod gwella gweithio mewn partneriaeth yn allweddol a byddai Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn cael cais i ddangos sut y maent yn ymgysylltu â'r trydydd sector yn eu hardaloedd.

Tynnodd Ian Jones (IJ) sylw at y ffaith bod gennym waith ymchwil iechyd meddwl o'r radd flaenaf yng Nghymru, y gellid gwneud mwy ohono o ran datblygu cymorth i bobl a gwneud gwahaniaeth i'w bywydau. Cytunodd LN a dywedodd yr hoffai wneud mwy gyda'r gymuned ymchwil yng Nghymru, gan nodi'r gwaith a wnaed gan Ann John fel enghraifft o'r gwahaniaeth y gellir ei wneud.

Siaradodd Linsey Imms (LI) am iechyd meddwl yn y gweithle a phwysigrwydd cymryd dull gweithredu gweithlu cyfan. Roedd hyn yn golygu bod angen i bolisïau ac arferion fod ar waith ochr yn ochr â diwylliant gwaith cadarnhaol. Yn rhy aml, mae bwlch yn parhau i fod rhwng rheolwyr a gweithwyr o ran eu profiadau a'u canfyddiadau o gymorth. Tynnodd LN sylw at y ffaith bod stigma'n parhau i fod yn broblem i lawer, er bod rhai camau breision wedi cael eu cymryd. Mae mynd i'r afael â gwell iechyd meddwl yn y gweithle yn uchel ar agenda Llywodraeth Cymru, gan gydnabod bod amrywiaeth gweithleoedd yn her i ddull unffurf

Tynnodd Dai Davies (DD) sylw at y rôl bwysig y mae therapyddion galwedigaethol yn ei chwarae o ran cefnogi taith y claf, yn enwedig y tu hwnt i adsefydlu. Roedd LN yn croesawu ac yn gwerthfawrogi'r rôl y mae therapyddion galwedigaethol yn ei chwarae.

Cododd Amy Bainton (AB) y mater o atgyfeiriadau priodol a hyfforddi gweithwyr proffesiynol i ymateb yn effeithiol i bobl ifanc sy'n arddangos iechyd meddwl gwael. Tynnodd LN sylw at bwysigrwydd dull gweithredu 'dim drws anghywir' er mwyn osgoi porthgadw o fewn gwasanaethau. Aeth LN ymlaen i dynnu sylw at bwysigrwydd uwchsgilio'r rhai mewn ysgolion sydd â pherthynas arbennig o allweddol gyda phobl ifanc.

Tynnodd Emma Gooding (EG) sylw at yr angen dybryd am ddull gweithredu traws-lywodraethol tuag at iechyd meddwl gan fod anghydraddoldeb wedi cynyddu'n sylweddol. Roedd angen mynd i'r afael â phenderfynyddion cymdeithasol iechyd meddwl, er enghraifft, dyled, cyflogaeth ansicr, tai, ac ati, os ydym am leihau effaith iechyd meddwl gwael yn effeithiol. Roedd LN yn cytuno.

4. Y camau nesaf

Diolchodd KS i LN am ei hamser ac am ymgysylltu mor gadarnhaol â'r drafodaeth. Roedd yr holl aelodau'n edrych ymlaen at ei chefnogi yn ystod tymor nesaf y Senedd ac at ei chroesawu'n ôl i gyfarfod yn y dyfodol i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd.